

İ K İ A Y L I K M E S L E K İ D E R G İ

MART - NİSAN 2020 / March - April 2020 / YIL 30 - YEAR 30

Sahibi İSMMMO Adına - Owner on behalf of the İSMMMO ● YÜCEL AKDEMİR

Genel Yayın Yönetmeni - Editor ● HALİM BURSALI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü - Editorial Assistant ● SENEM DURSUN ONARAN

DANIŞMA KURULU Advisory Board

Prof. Dr. Rüstem HACİRÜSTEMOĞLU (Galatasaray Üniversitesi)

Prof. Dr. S. Ateş OKTAR (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Cemal İBİŞ (Işık Üniversitesi)

Prof. Dr. Serdar ÖZKAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)

Prof. Dr. Volkan DEMİR (Galatasaray Üniversitesi)

Doç. Dr. İsmail Ufuk MISIRLIOĞLU (University of the West of England, UK)

YAYIN KURULU Publication Board

Halim BURSALI (Genel Yayın Yönetmeni)

Senem DURSUN ONARAN (Sorumlu Yazı İşleri Müdürü)

Tayyar GÜLER (Üye)

Gülser ERTEKİN (Üye)

Hasgül BAL (Üye)

Erdal AYDIN (Üye)

ISSN: 1303-5444
E-ISSN: 2667-6737

Net 4000 adet basılmıştır.

Dergi Adı: Mali Çözüm®

Dergimiz Proquest ABI/INFORM Global, EBSCO Business Source Complete ve ULAKBİM Sosyal Bilimler Veritabanları tarafından taranmaktadır.

İmtiyaz Sahibinin Adı, Soyadı ve Adresi: Yücel AKDEMİR

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:7 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Genel Yayın Yönetmeni: Halim BURSALI

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:5 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Yazı İçerik-Teknik Sorumlusu: İlkim MENGÜLEREK

Kurtuluş Caddesi No: 114 B Blok Kat:5 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Grafik Tasarım ve Dizgi: Alican SEZER

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:6 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Yönetim Yeri Adresi: Kurtuluş Caddesi No: 114 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Basımı Yapanın Adı, Soyadı ve Adresi:

Yayın Türü: Yerel-Süreli, 2 aylık

Dergimiz HAKEMLİ DERGİ olma özelliği taşımaktadır.

Dergimize gönderilen yazılar, hakem değerlendirmesine tabi tutulduğundan yayımda gecikmeler olabilmektedir.

Dergimizde yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.

Mali Çözüm (Financial Analyze) is bimonthly journal of Chamber of Certified Public

Accountants of Istanbul. It is a peer-reviewed Journal publishing referred articles, opinion papers, letters, reviews, news, questions and answers, law decisions on accounting.

Yönetim Merkezi ve Yazışma Adresi:

İSMMMO

Kurtuluş Caddesi No: 114 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Telefon: (0212) 315 84 00 pbx Faks: (0212) 343 47 80

E-mail: ismmmo@ismmmo.org.tr

www.istanbulsmmmodasi.org.tr

MALİ

ÇÖZÜM®

İ K İ A Y L I K M E S L E K İ D E R G İ

HAKEM KURULU (Alfabetik Sıraya Göre) Editorial Advisory Board (Alphabetical orders)

Prof. Dr. Nalan AKDOĞAN (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Tamer AKSOY (İbn Haldun Üniversitesi)
Doç. Dr. Halil İbrahim ALPASLAN (Marmara Üni.)
Prof. Dr. Erdiñç ALTAY (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Dursun ARIKOĞA (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Doğan ARGUN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Başak ATAMAN (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Oğuzhan BAHADIR (Galatasaray Üniversitesi)
Prof. Dr. Refika BAKOĞLU (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nejat BOZKURT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Emre BURÇKİN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nurşen CANIKLIOĞLU (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuran CÖMERT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Murat ÇINKO (Marmara Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ali ÇOŞKUN (Boğaziçi Üniversitesi)
Prof. Dr. Volkan DEMİR (Galatasaray Üniversitesi)
Prof. Dr. Erhan DEMİRELİ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Banu DİNÇER (Galatasaray Üniversitesi)
Dr. A. Bumin DOĞRUSÖZ (Marmara Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ali DURAL (Galatasaray Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Banu DURUKAN (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Hasan EKEN (Kırklareli Üniversitesi)
Prof. Dr. Melih ERDOĞAN (Anadolu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Diğdem GÖÇ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Gürbüz GÖKÇEN (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Ömer Faruk GÖRÇÜN (Kadir Has Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ender GÜLVER (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep GÜNEŞ (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Rüstem HACİRÜSTEMOĞLU (Galatasaray Ünv.)
Prof. Dr. Cemal İBİŞ (Işık Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman Serdar KARACA (Gaziosmanpaşa Üniversitesi)
Doç. Dr. Arman Aziz KARAGÜL (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU (Anadolu Ünv.)
Dr. Ahmet KAVAK (Yeminli Mali Müşavir)
Prof. Dr. Lerzan KAVUT (İstanbul Üniversitesi)

Doç. Dr. Duygu ANIL KESKİN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Yüksel KOÇ YALKIN (E.Öğretim Üyesi)
Dr. Resul KURT (Sosyal Güvenlik Uzmanı)
Dr. Öğr. Üyesi Hand KÜÇÜKÖNDER (Bartın Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer LALIK (İst.Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Haluk LEVENT (Kemerburgaz Üniversitesi)
Mehmet MAÇ (Yeminli Mali Müşavir)
Doç. Dr. İsmail Ufuk MISIRLIOĞLU (UWE Bristol Üniversitesi)
Prof. Dr. Fatma Naciye Can MUĞAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. S. Ateş OKTAR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ÖZBİRECİKLI (Mustafa Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar ÖZKAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Korkut ÖZKORKUT (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Fatma PAMUKÇU (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep PEKDEMİR (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Meltem ULUSAN POLAT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Kerem SARIOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. A.R Zafer SAYAR (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniv.)
Dr. Veysi SEVİÇ
Prof. Dr. Barış SİPAHI (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Fevzi SÜRMEİ (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Münir ŞAKRAK (E.Öğretim Üyesi)
Doç. Dr. İlker KIYMETLİ ŞEN (İstanbul Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Oktay TAŞ (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sabri TOPAK (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Tıfırul TÜFEKÇIOĞLU (E.Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Nuri UMAN (Koç Üniversitesi)
Prof. Dr. Selçuk USLU (Bilkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Halit Targan ÜNAL (Okan Üniversitesi)
Prof. Dr. Hakan ÜZELTÜRK (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Serhat YANIK (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Şebnem YAŞAR (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Ferda YERDELEN TATOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Doğan YILDIZ (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Göksel YÜCEL (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi)

SUNUŞ

Her yıl mart ayının ilk haftası yoğun bir gündemle kutladığımız ve biz meslek mensupları için çeşitli taleplerimizin dile getirildiği Muhasebe Haftasını, bu yıl ne yazık ki ülkemiz sınırında yaşanan çatışmalar ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel salgın olarak bildirilen Korona virüsü haberleriyle üzücü ve sarsıcı bir biçimde geride bırakmış bulunuyoruz.

Dünyayı etkisi altına alan korona virüs salgını, ülkemizde de ne yazık ki her geçen gün vaka sayılarındaki artış ile devam ediyor. Yaşadığımız virüs salgınına karşı önlemlerin daha sıkı bir biçimde alınması gerektiğini düşünüyoruz.

Korona virüsü, yalnızca sağlığımızı değil ekonomimizi, yaşam biçimlerimizi doğrudan etkilemiştir. Küresel salgına dönüşen bu durumun, 2020 yılında tüm dünya ekonomileri ve Türkiye ekonomisi üzerinde ciddi sıkıntılara neden olacağını göstermektedir. Salgının bize gösterdiği en önemli durum; bilimin, araştırmanın, teknolojinin insan yaşamında vazgeçilmez bir yeri olduğunu apaçık ortaya koymasıdır.

İstanbul SMMM Odası olarak; bilimin ve teknolojinin yarattığı farkındalıkla bugüne kadar sizlerin yanında olmaya çalıştık ve çalışmaya devam edeceğiz.

Sizlere her sayıda olduğu gibi bu sayımızda da, mesleğimize fayda ve değer yaratacak kalemlere, düşüncelere, makalelere yer verdik.

İSMMMO ailesi olarak yaşanan bu sıkıntılı ve zorlu günlerin dayanışma ve elbirliği ile bir an önce son bulması en büyük temennimizdir.

Bir sonraki sayımızda sağlıklı ve keyifli günlerde buluşmak dileğiyle.

Saygılarımızla

Yücel AKDEMİR

Başkan

HAKEMLİ YAZILAR REFEREED PAPERS**DERLEME MAKALE**

En Son Çevre Vergisi Reformları Üzerine Bir İnceleme
An Investigation About The Latest Environmental Tax Reforms
Prof. Dr. Ali ÇELİKKAYA

13

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Muhasebecilerin Turistik Satın Alma Davranışlarının Belirlenmesi
Determination Of Touristic Purchasing Behaviours Of Accounting Professionals
Doç. Dr. Ayhan KARAKAŞ-Dr. Öğr. Üyesi İsmail Fatih CEYHAN-Arş. Gör. Ahmet ASLAN

29

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Sürece Dayalı Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Yönteminin Sağlık Sektöründe Uygulanabilirliği ve Ağız Diş Sağlığı Polikliniğinde Bir Uygulama
Applicability Of Time Based Activity Based Costing Method In Health Sector And An Application In Oral And Dental Health Care Policlinic
Öğr. Gör. Büşra KILIÇ GÜNGÖR-Doç. Dr. Duygu ANIL KESKİN

47

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Türkiye’de Otomatik Stabilizatörlerin Etkililiği
Effectiveness Of Automatic Stabilizers In Turkey
Dr. Öğr. Üyesi Güner TUNCER-Doç. Dr. Adil AKINCI

81

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Lisans Düzeyinde Muhasebe Eğitiminin Yeterliliğine Yönelik Yeminli Mali Müşavirler Üzerinde Bir Araştırma
The Efficiency Of Undergraduate Accounting Education: A Research On Sworn-In Cpa
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin MERT

103

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Finansallaşma Oyununda Türk Bankacılığı: 1980-2007 Döneminde Kazanan Mıdır, Kaybeden Midir?
Turkish Banking In The Financialization Game: A Winner Or Loser In The 1980-2007 Period?
Dr. Öğr. Üyesi Şenol KANDEMİR-Dr. Öğr. Üyesi Canol KANDEMİR

121

HAKEMLİ YAZILAR REFEREED PAPERS**ARAŞTIRMA MAKALESİ**

Kurumsal Sürdürülebilirlik Bağlamında Sürdürülebilirlik Raporları ve Sürdürülebilirlik Performansının Ölçümü: Arçelik A.Ş.'de Bir Uygulama
Sustainability Reporting In The Context Of Corporate Sustainability And Measurement Of Sustainability Performance: An Application In Arçelik Corp.

Dr. Öğr. Üyesi Kadir TUTKAVUL

141

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Türkiye'de Finansal Gelişmenin Vergi Gelirleri Üzerindeki Etkileri: Fourier Eşbütünleşme Ve Nedensellik Testleri
The Effects Of Financial Development On Tax Revenues In Turkey: Fourier Comtegration And Causalty Tests

Dr. Uğur Korkut PATA-Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ELA

171

DERLEME MAKALE

Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardının (BOBİ FRS), Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) İle Karşılaştırılması
A Comparison Of Financial Reporting Standards For Large and Medium Sized Enterprises (Frs For Lmes), Turkish Accounting Standards (TAS) And Turkish Financial Reporting Standards (TFRS)

Dr. Öğr. Üyesi Cem Niyazi DURMUŞ-Orhan KUTLU

189

HAKEMSİZ YAZILAR OPINION PAPERS

Yıl İçinde Birden Çok İşverenden Ücret Alan ya da İşveren Değiştiren Ücretlilerin Son Durumu Mücahit Çağrı ÖZKAN	215
Türev Sözleşmelerden Elde Edilen Gelirin Damga Vergisi ve BSMV Yönünden Vergilendirilmemesi! Ahmet KORKMAZ	237
Şirketler Topluluğu İçindeki Grup Şirketler Adına Yapılan Forward İşleminde Vergisel Yükümlülükler Salih ÇALAL	249
Geçici Vergi KDV İade Alacakları ve Sosyal Güvenlik Prim Borçlarının Mahsup İşlemleri Mustafa ŞEN	257
Youtuber'lık Faaliyeti ve Vergisel Boyutu Ramazan AYDEMİR-Sercan BAKAÇ	265
Anayasa Mahkemesi Kararı İncelemesi: Vergi Alacağı'nın Korunmasında Teminat İsteme ve İhtiyati Haciz Tatbiki Gonca İNAN	287
Birleşme Kararı Veren Şirketlerin Nakdi Sermaye Artışında Faiz İndirimi Kenan AKBULUT	295
Alışveriş ve Sadakat Kartlarında Damga Vergisi Metin EREN	303
Vergi Suçları, Cezaları ve SMMM.'nin Sorumluluğu (II) Metin KOŞAR	323
Yayın Politikası İlkeleri	349